

STATISTIČKI PODACI O
REGISTRIRANIM KRIVOTVORENIM NOVČANICAMA
KUNA I STRANIH VALUTA

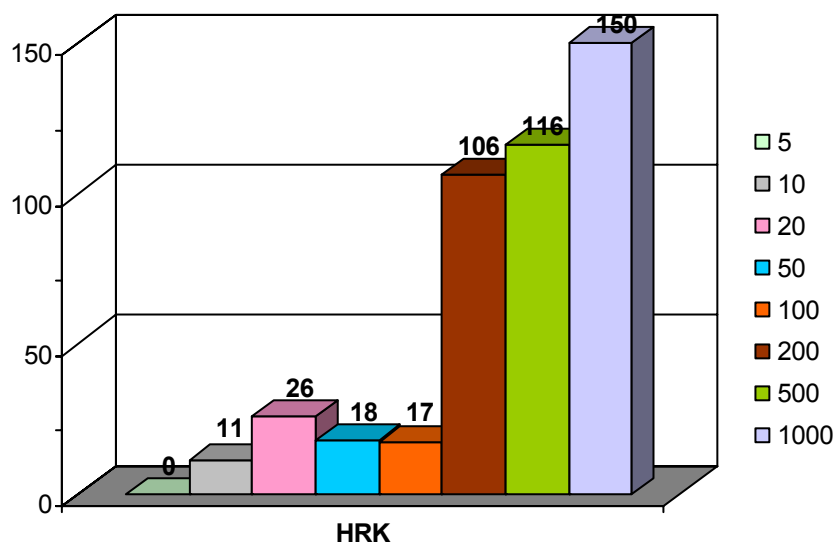
◀ 1. siječnja – 31. prosinca 2011. ▶

1.1. Krivotvorene novčanice kune

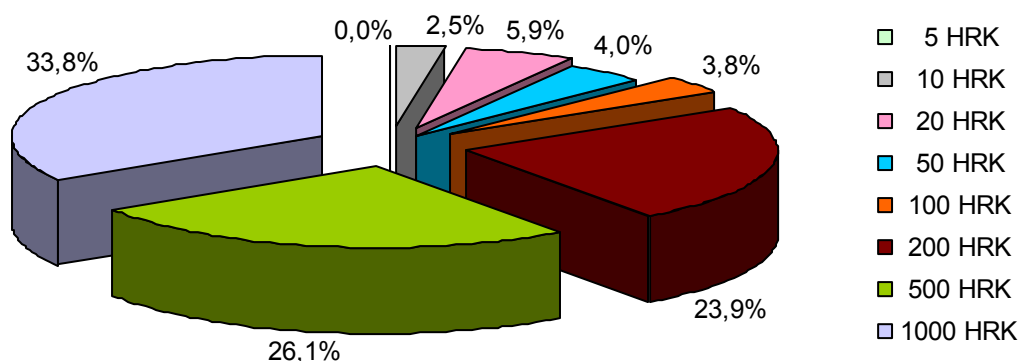
Od siječnja do prosinca 2011. u optjecaju su registrirana ukupno 444 komada krivotvorenih novčanica kuna, što je porast od 22% u odnosu na broj krivotvorenih novčanica kuna registriranih u 2010. godini, kad ih je bilo 364.

U ukupnom broju registriranih krivotvorenih novčanica krivotvorine kuna s ukupno registriranih 444 komada čine udio od 32,3%.

U Grafikonu 1. prikazan je broj komada krivotvorenih novčanica kuna po apoenima.

Grafikon 1. Broj komada krivotvorenih novčanica kuna po apoenima otkrivenih u optjecaju i analiziranih od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011.

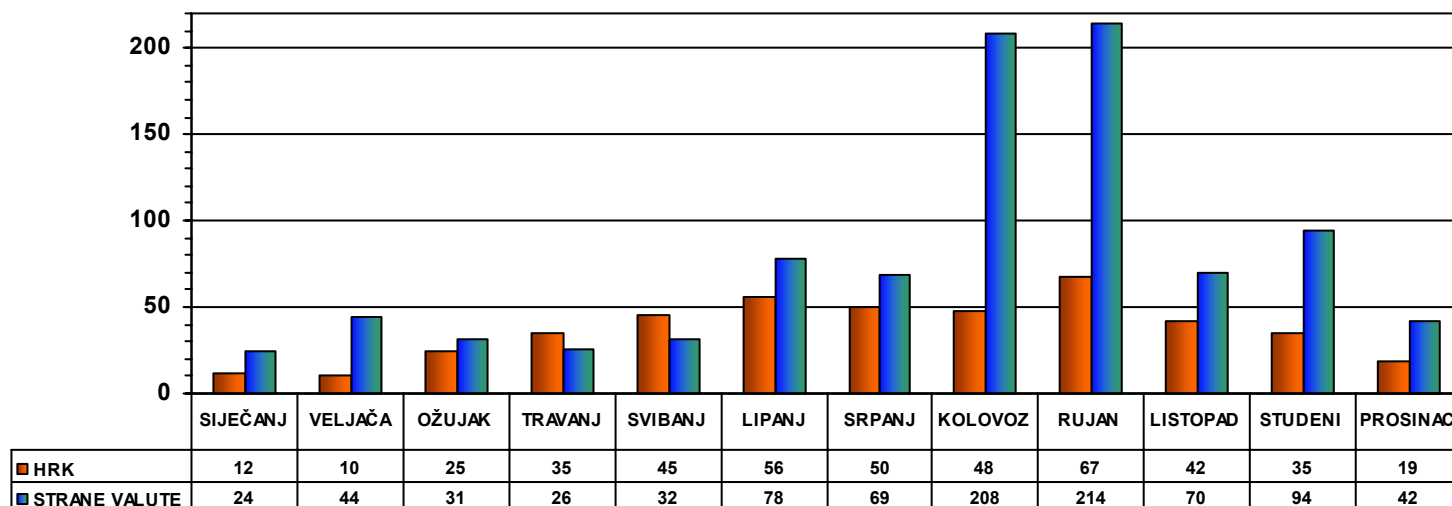
Grafikon 2. Udio pojedinih apoeni u ukupnoj količini krivotvorenih novčanica kuna otkrivenih u optjecaju i analiziranih od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011.

Grafikon 2. prikazuje udio pojedinih apoen u ukupnom broju evidentiranih krivotvorenih novčanica kuna za navedeno razdoblje te je iz njega vidljivo da je najčešće krivotvoreni apoen domaće valute bila novčanica od 1000 kuna, na koju se odnosi 150 komada registriranih primjeraka krivotvorina kuna ili 33,8%.

Na osnovi navedenih podataka i uzme li se u obzir da je tijekom 2011. godine u optjecaju bilo prosječno 155,3 milijuna komada novčanica kuna, može se ustvrditi da su na milijun komada originalnih novčanica u optjecaju tijekom navedenog razdoblja evidentirana tri komada krivotvorenih novčanica kuna.

Ukupna nominalna vrijednost registriranih krivotvorenih novčanica kuna u navedenom razdoblju iznosi 232.430,00 kuna.

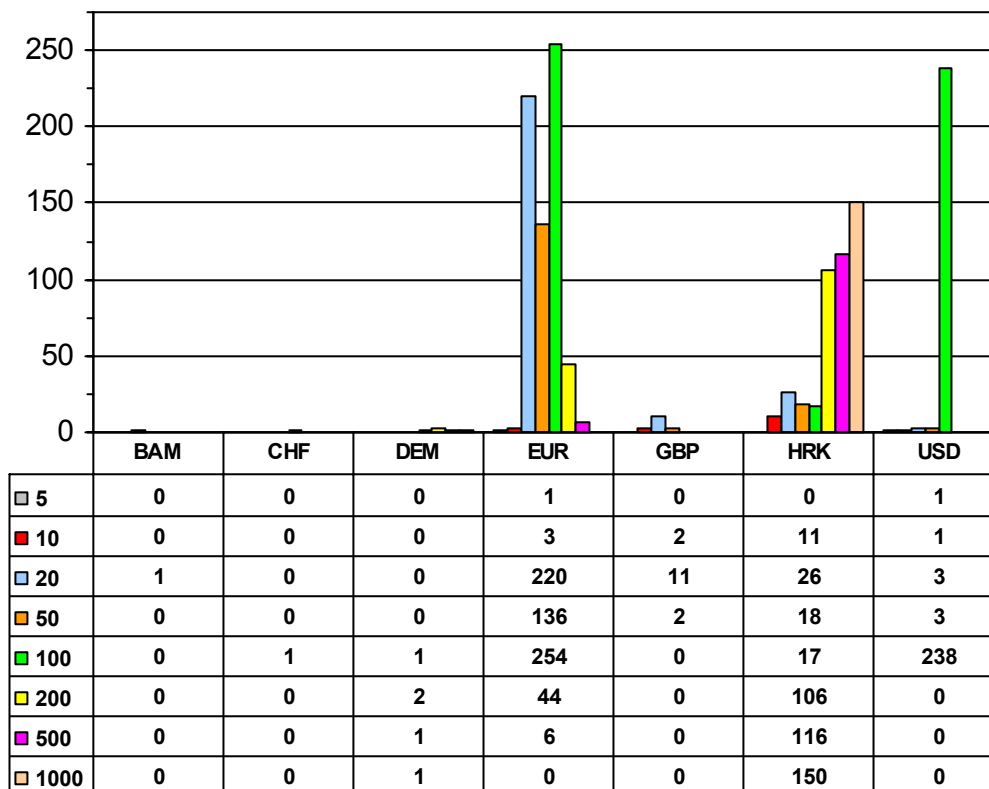
U Grafikonu 3. prikazana je količina registriranih krivotvorenih novčanica domaće valute u odnosu na krivotvorene novčanice stranih valuta na mjesečnoj razini za 2011. godinu.

Grafikon 3. Krivotvorene novčanice kuna i stranih valuta otkrivene u optjecaju i analizirane po mjesecima od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011.

1.2. Krivotvorene novčanice stranih valuta

Grafikon 4. prikazuje broj komada evidentiranih krivotvorenih novčanica stranih valuta u odnosu na evidentirane krivotvorene novčanice kuna te apoensku strukturu krivotvorenih novčanica po pojedinoj valuti.

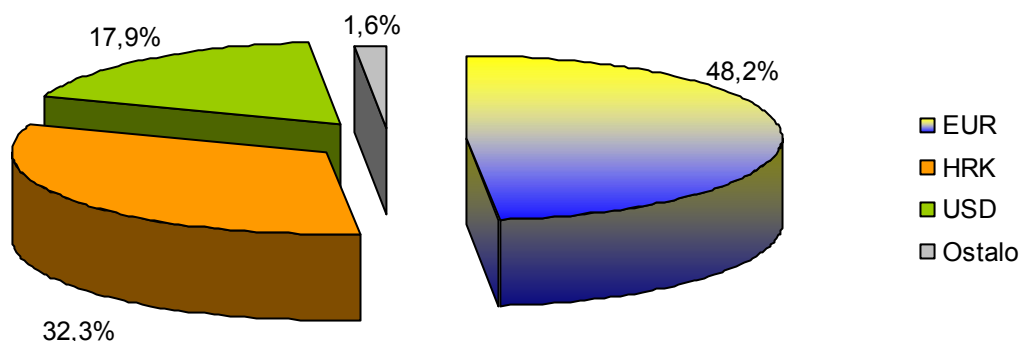
Grafikon 4. Krivotvorene novčanice po valutama i apoenima otkrivene u optjecaju i analizirane od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011.

U ukupnoj količini od 1376 komada registriranih krivotvorenih novčanica najviše je krivotvorenih novčanica eura, 664 komada, a zatim slijede krivotvorene novčanice kuna, u količini od 444 komada, te krivotvorine američkog dolara s 246 primjeraka krivotvorina.

Od siječnja do prosinca 2011. registrirana su ukupno 664 komada krivotvorenih novčanica eura, što je pad od 47,8% u odnosu na broj evidentiran u 2010. godini, kada je u optjecaju registriran 1271 komad.

U istom su razdoblju registrirana 246 komada krivotvorenih novčanica američkog dolara, što je pak porast od 89,2% u odnosu na broj krivotvorenih novčanica američkog dolara evidentiranih u 2010. godini, kada ih je bilo 130.

Udio krivotvorenih novčanica navedenih valuta u ukupnoj količini registriranih krivotvorenih novčanica izražen je postotnom vrijednošću u Grafikonu 5.

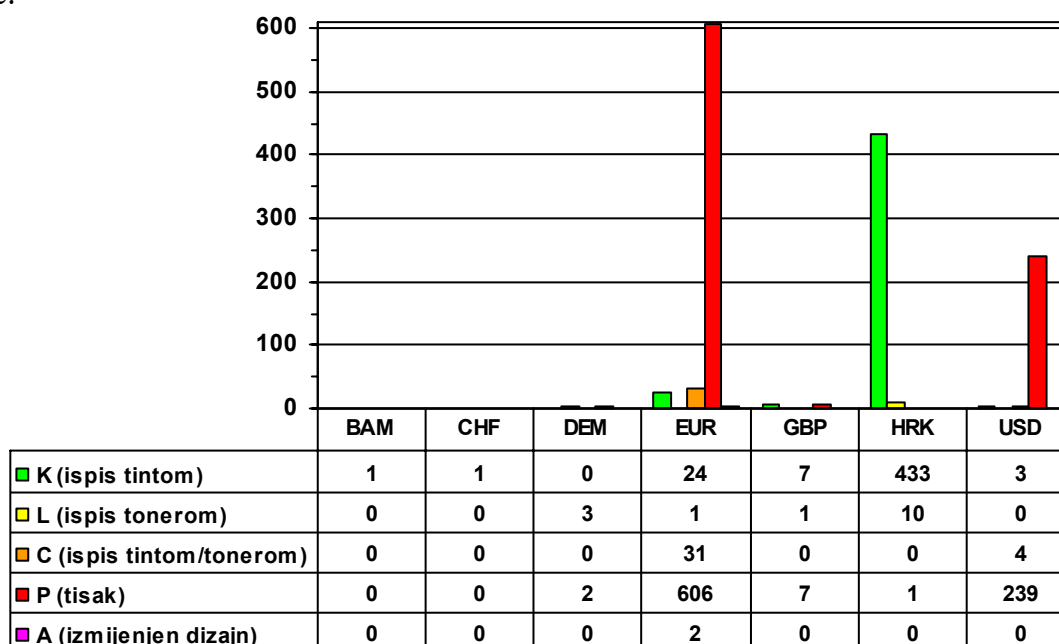

Grafikon 5. Udio krivotvorenih novčanica po valutama u ukupnoj količini krivotvorenih novčanica otkrivenih u optjecaju i analiziranih od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011.

Skupinu Ostalo s ukupno 22 komada krivotvorina u Grafikonu 5. čine redom krivotvorene novčanice: konvertibilne marke (BAM), švicarskog franka (CHF), njemačke marke (DEM) i funte sterlinga (GBP), s pripadajućim brojem komada i apoenskom strukturom kako je navedeno u tablici Grafikona 4.

1.3. Tehnike reprodukcije krivotvorenih novčanica

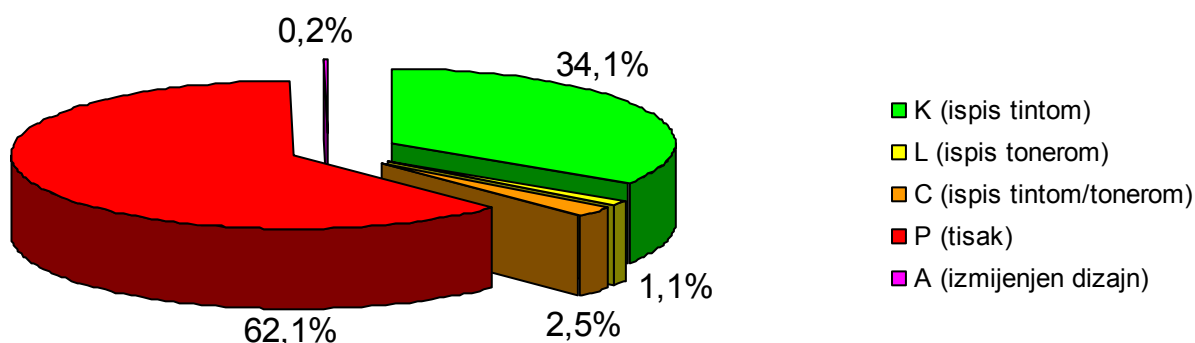
Grafikon 6. prikazuje tehnike reprodukcije krivotvorenih novčanica po valutama za navedeno razdoblje.

Grafikon 6. Tehnike reprodukcije krivotvorenih novčanica po valutama otkrivenih u optjecaju i analiziranih od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011.

U ukupnoj količini od 1376 krivotvorenih novčanica, a prema podacima iz Grafikona 7., količinu od 855 komada odnosno udio od 62,1% čine krivotvorine otisnute tiskarskim tehnikama (plošni i duboki tisak), a količinu od 469 komada ili udio od 34,1% krivotvorene novčanice ispisane tintom. Količinu od 35 komada odnosno udio od 2,5% imaju krivotvorine ispisane tintom ili tonerom ili kombinacijom tih dviju tehnika te količinu od 15 komada krivotvorine ispisane samo tonerom, s udjelom od 1,1%. Najmanji udio od 0,2% čine krivotvorine izmijenjenog dizajna koje se klasificiraju neovisno o tehnici izrade u količini od dva komada.

Potrebno je naglasiti da se tehnike reprodukcije P (tisak) i C (ispis tintom/tonerom) uvijek odnose na zajedničke klase krivotvorenih novčanica, što podrazumijeva veće izrađene količine i dobru, vrlo dobru ili opasnu kvalitetu izrade, a ostale se tehnike reprodukcije odnose na nacionalne klase krivotvorenih novčanica izrađenih u manjoj količini i loše ili osrednje kvalitete izrade.

Grafikon 7. Udio pojedine tehnike reprodukcije krivotvorenih novčanica otkrivenih u optjecaju i registriranih od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2011.

Napominjemo da skupinu krivotvorenih novčanica dobre kvalitete izrade čine većinom krivotvorene novčanice eura s udjelom od 70,9% i američkog dolara s udjelom od 27,2% te stoga pozivamo da se rukovanje navedenim i svim ostalim valutama obavlja s dužnom pozornošću.

Skupinu krivotvorina loše kvalitete izrade čine pretežno krivotvorene novčanice kune s udjelom od 94,3%, najčešće bez imitacije zaštitnih obilježja, pa one ne bi trebale zbunjivati javnost, pogotovo ne zaposlenike institucija ili tvrtki kojima je poslovanje gotovim novcem osnovna djelatnost, kao ni prodavače.

Uzimajući u obzir činjenicu da je vještačenjem krivotvorenih novčanica utvrđeno da krivotvoritelji često imitiraju pojedina zaštitna obilježja poput zaštitne niti, vodenog znaka, holograma i optički promjenjive boje, Hrvatska narodna banka poziva građane na pojačani oprez, a institucije i tvrtke koje posluju s gotovim novcem na primjenu odluka HNB-a o uvjetima obrade i redistribuiranja novčanica.

Hrvatska narodna banka od svibnja 2009. provodi Nacionalni program za obuku zaposlenika banaka i financijskih institucija za postupak provjere autentičnosti novčanica i kovanog novca. Pojediniosti o programu i postupak prijave za obuku objavljeni su na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke.

Hrvatska narodna banka tiskala je i besplatno dijeli edukativne brošure o zaštitnim obilježjima novčanica kuna i o postupku provjere autentičnosti novčanica. Narudžba za brošure može se uputiti popunjavanjem obrasca objavljenog na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke.